

Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen

Jaargang 14, nummer 1, april 2011

In dit nummer

foto: B.V.

Vlaamse Ardennendag	p1
Programma VAD	p2
Gebieden in de kijker	p3
Natuurbeleving met senioren	p4

foto: J.F.

Beste Lezer,

Vlaamse Ardennendag zondag 17 april 2011

De 33ste Vlaamse Ardennendag, op zondag 17 april 2011, is de trefdag voor alle gezinnen en organisaties met een hart voor natuur, bos en landschap in de Vlaamse Ardennen. Samen bieden wij je een zeer ruime waaier van boeiende activiteiten, die pareltjes bos, natuur en landschap van de Vlaamse Ardennen in de kijker zetten. Je vindt een volledig overzicht van alle activiteiten op www.vlaamseardennendag.be.

In de voormiddag maak je kennis met het unieke Koppenbergbos, waar de nieuwe wandelinfrastructuur officieel ingehuldigd wordt. De boswachter neemt je mee op een korte wandeling die je laat proeven van de waaier aan wandelmogelijkheden die dit bos rijk is. In de namiddag staat het Volkegebos in de kijker. Naast infostands en leuke activiteiten ter plaatse kun je er de mooiste plekjes bos en natuur in de buurt verkennen. Nieuwe wandelpaden worden die dag officieel ingewandeld en brengen je naar het nieuw stadsbos. Je kan op je fiets verschillende realisaties van het landschapsteam verkennen of je kan kiezen voor een landschapswandeling met of zonder gids. Wie zich wil specialiseren in een bepaald thema, kan ter plaatse terecht op informatiestanden en op de themawandelingen van de vele organisaties die meewerken aan het promoten en beheren van natuur en landschap in de streek. Neem snel een kijkje op de volgende bladzijden voor het programma. Alle info vind je ook op www.vlaamseardennendag.be

Deze landschapskrant staat nagenoeg helemaal in het teken van de Vlaamse Ardennendag. Die Vlaamse Ardennendag belichaamt zowat waar RLVA voor staat: samenwerking tussen overheden, gemeenten, verenigingen en vrijwilligers, met het oog op het versterken en promoten van natuur en landschap in onze streek. En dat is iets waar we allemaal baat bij hebben. Wil je graag ook geregeld over onze andere projecten en activiteiten op de hoogte gehouden worden? Neem dan regelmatig een kijkje op onze website www.rlva.be of sluit je aan op onze facebook-pagina. Je kunt je ook inschrijven op onze elektronische nieuwsbrief: stuur een mailtje naar ezine@rlva.be met vermelding 'inschrijven ezine' en je ontvangt voortaan maandelijks de laatste nieuwtjes in je mailbox.

Dirk Otte
Ondervoorzitter

Jozef Dauwe
Voorzitter

33ste Vlaamse Ardennendag - Programma

Voormiddag: Koppenbergbos

Afspraakplaats is het kruispunt Hospitaalweg – Oude steenweg in Maarkedal (onmiddellijk naast de N60, tussen Oudenaarde en Nukerke). Van daar uit vertrekt een wandeling in het Koppenbergbos onder begeleiding van de boswachter om de nieuwe wandelinfrastructuur officieel in te huldigen. Je maakt er kennis met de waaier aan wandelmogelijkheden in dit bos. De wandeling start stipt om 10u45. Parkeren kan langs de Oude steenweg. Einde omstreeks 12u.

Vanaf de middag: Volkegembos

Afspraakplaats is hier de grote tent in de Rogier van Brakelstraat in Volkegem (Oudenaarde). Je kan er al vanaf de middag terecht om een lekker hapje en drankje te bestellen. Naast de infostands en leuke activiteiten ter plaatse (zie hieronder) vertrekken er op geregelde tijdstippen wandelingen die je naar de mooiste plekjes bos en natuur in de buurt brengen.

Wandel en fietstochten tussen 14u tot 16u00:

Je kan kiezen voor niet begeleide landschapswandelingen en een fotozoektocht in het Volkegembos.

Liever met een gids? Elk kwartier vertrekt er een begeleide landschapswandeling of een thema wandeling in het Volkegembos. De thema's kun je terugvinden op www.vlaamseardennendag.be. Wie z'n fiets meebrengt kan mee op onze begeleide fietstocht die je langs een aantal realisaties van het landschapsteam brengt en waarop je uitleg krijgt over landschapzorg in de Vlaamse Ardennen. De fietstocht vertrekt om 14u15.

In en rond de grote tent in de Rogier van Brakelstraat van 14u tot 17u30:

Infostanden van verschillende organisaties actief rond natuur en landschap in de Vlaamse Ardennen, demonstratie groen houtwerk, demonstratie en verkoop van verrekijkers en telescopen door Optiek Van Ommeslaeghe, fotozoektocht, kinderactiviteiten, vogelobservatie, bar, ...

17u15: Slotmoment

De Vlaamse Ardennendag wordt afgesloten met de vrijlating van herstelde vogels uit het vogelopvangcentrum en met de uitreiking van de diploma's aan de nieuwe natuurgidsen die met succes de cursus Natuurgids volgden.

De deelname aan de Vlaamse Ardennendag is gratis. De Vlaamse Ardennendag is een organisatie van Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen, Natuurpunt, Agentschap voor Natuur en Bos, Stad Oudenaarde. De grote tent op de Rogier van Brakelstraat is toegankelijk voor rolstoelgebruikers. De wandelingen zijn echter niet geschikt voor rolstoelgebruikers of kinderwagens.

Meer info op www.vlaamseardennendag.be, via info@vlaamseardennendag.be of bij RLVA op het nummer 055/207265.

In de kijker op de Vlaamse Ardennendag:

Koppenbergbos

In wielerklassiekers vormt de kasseiheuvel van de Koppenberg met zijn stijgingspercentage van 22% het decor voor heroïsche taferelen. Maar in de beukenbossen op en rondom 'de bult van Melden' (78 m) kan je ook heerlijk genieten van de natuur, waar de wilde hyacint elk voorjaar zijn paarsblauw tapijt uitrolt. De beuken staan dicht bij elkaar en hun dichte bladerdek laat weinig licht door. Gerichte kappingen zorgen voor licht en ruimte, zodat ook bomen als eik, es, boskers en haagbeuk een kans krijgen. Bovendien kan er zich zo een waardevolle en gevarieerde struik- en kruidlaag ontwikkelen. Voor de wilde kamperfoelie is dit een ware verademing in het donkere beukenbos. Ook vlinders en zangvogels stellen deze extra lichtinval op prijs! In het zuidelijk deel van het

bos vind je eeuwenoude zomereiken met majestueuze kruinen. Deze oude knarren hebben op borsthoogte een stamomtrek van om en bij de drie meter. Ze zijn in elk geval meer dan 150 jaar, misschien zelfs 200 jaar oud. Tijdens WO I werden ze getroffen door granaatscherven, waardoor ze voor de houtexploitatie niet langer geschikt zijn. Zo bleven ze gered van de hakbijl. Omringende beuken, die het licht wegnemen, worden waar nodig weggenomen om deze uitzonderlijke zomereiken als natuurlijk erfgoed nog een lang leven te gunnen. Het Koppenbergbos is eigendom van het OCMW Oudenaarde en van het Agentschap voor Natuur en Bos. Het agentschap staat ook in voor het beheer. **Meer info** over het Koppenbergbos op <http://www.natuurenbos.be>.

Speibos

Net buiten het centrum van Oudenaarde, in de driehoek tussen de Schelde, de spoorlijn Oudenaard-Ronse en de ringweg ligt het Speibos. De naam 'Spei' verwijst naar de sluis die hier vroeger aanwezig was. Dit acht hectare groot gebied is bijzonder gevarieerd. Je vindt er bos, hooiland, poelen, struiken en hoogstamfruitbomen. Het bos werd in 1988 aangeplant in het kader van de actie 'Plant een bos'. In de vier aangelegde poelen bulkt het van het leven: bootsmannetjes, libellenlarven, kikkervisjes, groene kikker, alpenwatersalamander, duikwantsen en waterkevers,... Langs het bomen- en struikenleerpad staan 62 verschillende soorten die op basis van hun bladkenmerken over het traject verdeeld werden. Verder vind je er ook gemengde knobomenrijen en hagen van o.a. wilg, gewone es, haagbeuk, sleedoorn, veldesdoorn, meidoorn,... met daartussen grasland met enkele ruigtes en struikengroepen. Er is ook een vleermuizenkelder op het terrein aanwezig. Het Speibos is vrij toegankelijk op de wandelpaden tussen zonsopgang en zonsondergang. **Meer info** over het Speibos bij de Milieudienst Oudenaarde, tel. 055/33.51.47 of milieu@oudenaarde.be.

foto: B.V.

Volkegembos

Volkegembos is een bos in volle ontwikkeling. Want waar nu bomen groeien werd tot voor kort actief leem ontgonnen. Naarmate die leemontginning beëindigd wordt, groeit hier de laatste tien jaar door aanplantingen en spontane verbossing geleidelijk aan een bos dat finaal zal uitgroeien tot een stadsbos van zo'n 30 ha. Nu dit gezamenlijk project van Stad Oudenaarde en Natuurpunt stilaan vorm krijgt, worden brede wandelwegen gemaaid die zich in lussen doorheen het bos slingeren. Ondanks het jonge karakter van het stadsbos hebben al heel wat planten en dieren hun weg naar het Volkegembos gevonden. Je wordt er al eens opgeschrikt door een wegvluchtende haas, een opvliegende houtsnip of de uitdagende lach van een groene specht. In de avondschemering hoor je geregeld de roep van een bosuil of met een beetje geluk die van een ransuil. En in de zomer fladderen de vlinders om je oren. En het leuke is dat je enkele kilometers wandelplezier in het Volkegembos kan combineren met een wandeling

langsheen het Volkegempad, dat de mooiste plekjes van Volkegem en zijn beschermde dorpskern combineert met pittoreske vergezichten op Oudenaarde en de Scheldevallei.

Meer info:
Milieudienst
Oudenaarde,
tel. 055/33.51.47 of
milieu@oudenaarde.be.

foto: B.V.

Landschapsprojecten

Bossen mogen geen (kleine) eilanden blijven in een zee van woongebieden, industrie, recreatiegebied en landbouwgronden. Veel planten en dieren zijn immers beperkt in hun voortbeweging en kunnen geen grote afstanden afleggen. Naast de aanwezigheid van kleine en grotere bossen zijn dus ook verbindingen tussen die bossen van groot belang. De projecten van het landschapsteam leveren stapstenen en verbindingswegen op die wilde planten en dieren in staat stellen om van het ene geschikt leefgebied naar het andere te trekken zodat ze niet geïsoleerd raken en wegwijnen. Kilometers hagen en heggen, houtkanten, solitaire bomen en bomendreven, hoogstamboomgaarden en poelen dragen hier toe bij. Deze projecten komen niet alleen de natuur ten goede; omdat ze bovendien altijd op cultuurhistorisch verantwoorde manier gerealiseerd worden dragen ze ook bij aan de versterking van ons typisch Vlaamse Ardennenlandschap. Voor het realiseren van deze landschapsprojecten kunnen we rekenen op de steun van ruimte en erfgoed.

Meer info: Anne Hollevoet, tel 055/207265 of anne.hollevoet@rlva.be.

foto: B.V.

foto: B.V.

Natuurbeleving met ouderen

In januari 2010 startte het RLVA samen met Vormingplus het laederproject 'Natuur-beleving met ouderen, herinneringen aan leven op het platteland'. Vijf rusthuizen uit de Vlaamse Ardennen gingen met ons een engagement aan om er de natuur (weer) dichterbij hun bewoners te brengen. Deze rusthuizen zijn: Huize Roborst in Roborst (Zwalm), Home St-Petrus in Kruishoutem, Home Vijvens in Huise (Zingem), WZC Haagwinde in Maarke-Kerkem (Maarkedal) en Home St-Franciscus in Kluisbergen.

foto: P.P.

Er worden elk seizoen natuuractiviteiten voorbereid voor zowel binnen als buiten. Via (oude) plattelandsvoorwerpen en met dieren en planten proberen we de interesse van de ouderen te wekken en verhalen van vroeger tot leven te brengen.

Het eerste jaar wijdden wij volledig aan het werken met de bejaarden zelf. Nu, halweg het project, zullen scholen gecontacteerd worden om samen met de ouderen in, rond en met natuur mee te werken.

Naast de activiteiten wordt er ook aandacht besteedt aan de inrichting van de tuinen verbonden aan de homes. Huize Roborst zal daarin als voorbeeldtuin fungeren bij de voorstelling van het eindverslag voor het grote publiek (juni 2012).

foto: T.L.

foto: P.P.

foto: G.D.

Colofon

Uitgave: Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen vzw
Oplage: 110000
Foto's: Bart Vancoppenolle, Jan François, Pascal Paret, Griet Dewitte, Timothy Lamiroy
V.U.: Dirk Otte
Layout en Druk: Thoverkracht NV

Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen
De Biesestraat 5, 9600 Ronse
Tel: 055/207265 fax: 05520.61.87
Email: info@rlva.be
Website: www.rlva.be
Rekeningnr: 001-2291252-91